

วารสารดำรงวิชาการปีที่ 16 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2560) ประกอบไปด้วยบทความทางวิชาการและบทความวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ และวัฒนธรรมในสาขาต่างๆ ดังนี้

สาขาประวัติศาสตร์ศิลปะ ได้แก่ **“ลายบัวรวนในศิลปะทวารวดี : ที่มา และความสัมพันธ์กับศิลปกรรมในดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้”** ซึ่งกล่าวถึงที่มาของลวดลายประดับในศิลปะยุคแรกเริ่มของไทยที่คลี่คลายมาจากการประดับของอินเดียในราชวงศ์คุปตะ-ปาละ อันทำให้เห็นภาพการติดต่อทางด้านศิลปกรรมจากอินเดียมาถึงที่ราบลุ่มภาคกลางของไทย ในราวพุทธศตวรรษที่ 12-15

ส่วน **“วิวัฒนาการกระเบื้องคดหลังพุทธศตวรรษที่ 19 ในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา”** เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมเนื่องในศาสนาที่สืบเนื่องจากวัฒนธรรมลุ่มน้ำโตนเลสาบของกัมพูชามาสู่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาซึ่งท้ายสุดจะกลายมาเป็นแบบอย่างสำคัญในการก่อสร้างศาสนสถานของราชธานีกรุงเทพฯ คือการก่อกระเบื้องคดล้อมรอบอาคารประธานของวัดวาอารามต่างๆ

“ประติมากรรมรูปโคลีโมที่ 1 ซี่มาโดยเจียมโบโลญา: ความพิเศษภาพแห่งอำนาจ และรายละเอียดทางศิลปะ” การแปลความด้านสุนทรียะมาสู่ความหมายทางการเมืองของงานประติมากรรมที่ส่งเสริมให้กับบุคลิกภาพชนชั้นนำในอิตาลีช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 16 โดยมีแนวคิดบางประการที่สืบมาจากศิลปะโรมันโบราณ

บทความด้านสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น **“การแปรเปลี่ยนของสถาปัตยกรรมเรือนอยู่อาศัยที่สัมพันธ์กับปัจจัยด้านเศรษฐกิจ: กรณี**

ศึกษาบ้านปลาค้าว ตำบลปลาค้าว อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ”

เป็นการวิเคราะห์บ้านเรือนซึ่งกลายสภาพและรูปแบบการใช้งานไปตามระบบเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในช่วง 20-30 ปีที่ผ่านมาของท้องถิ่นในภาคอีสาน สะท้อนว่าความนิยมของผู้คนในการปลูกสร้างที่อยู่อาศัยว่าเป็นไปตามกระแสสังคมจากภายนอกชัดเจน

บทความด้านมานุษยวิทยาและชาติพันธุ์ เรื่อง “บ้านทุ่งเข็น” ชุมชนชาติพันธุ์มอญร่วมสมัยแห่งสุพรรณบุรี เป็นการอธิบายสภาพทางอัตลักษณ์และการปรับตัวของชุมชนมอญเพียงแห่งเดียวของสุพรรณบุรีท่ามกลางกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ รวมทั้งการถูกทำลายจากโลกสื่อสมัยใหม่ที่ทำให้บ้านทุ่งเข็นต้องสร้างตัวตนให้เป็นที่ยอมรับของสังคมปัจจุบัน

บทความสาขาวรรณกรรมและภาษา ได้แก่ “การวิเคราะห์อักษณสูตร” ว่าด้วยคัมภีร์ที่เป็นต้นแบบให้กับแนวคิดในการเรียบเรียงวรรณกรรมทางพุทธศาสนาของล้านนา ซึ่งให้ความสำคัญกับการอธิบายกำเนิดของวงศ์กษัตริย์ที่สืบมาจากเผ่าพงศ์อันศักดิ์สิทธิ์อันจะเป็นการสร้างสิทธิอันชอบธรรมบางประการในการปกครองบ้านเมือง

“ราชาภิเษกพระเจ้ากรุงสเปน: พระราชบันทึกเหตุการณ์ที่สะท้อนพระบุคลิกภาพของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว” เป็นการกล่าวถึงพระราชบันทึกของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวซึ่งทรงเป็นกษัตริย์ที่ให้ความสนใจในงานประพันธ์รูปแบบใหม่ที่มีอิทธิพลงานวรรณกรรมแบบตะวันตก ทั้งนี้ยังแสดงพระราชบุคลิกในด้านทัศนคติส่วนพระองค์ที่ขยายตัวตามกระแสโลกในขณะนั้น

ในส่วนของ Book Review ฉบับนี้ เสนอการวิจารณ์หนังสือ “การเมือง เรื่องเล่า พระเจ้าตาก หลัง 2475” เป็นการนำเสนองานศึกษาของ ปฐมพงษ์ สุขเล็ก ทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับสมเด็จพระเจ้าตากสินผ่านเอกสารที่ทำขึ้นหลัง พ.ศ. 2475 หรือช่วงหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ผู้วิจารณ์ได้ชี้ให้เห็นจุดเด่นและจุดบกพร่องบางอย่างในงานชิ้นนี้ที่น่าสนใจ

วารสารดำรงวิชาการในฐานะสื่อกลางด้านวิชาการทางโบราณคดี ประวัติศาสตร์ ศิลปะ ภาษาและวัฒนธรรมของคณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร ขอเชิญชวนให้ผู้ที่สนใจร่วมส่งบทความเข้าพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารฯ เพื่อความก้าวหน้าของการศึกษาค้นคว้าในแวดวงนี้ที่ไม่หยุดนิ่ง และทางวารสารฯยินดีน้อมรับคำแนะนำจากผู้อ่านและผู้เขียนบทความเพื่อนำไปปรับปรุงให้ระบบการดำเนินการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นสมกับที่อยู่ในระดับที่ 1 ในฐานะข้อมูลวารสารวิชาการไทย (TCI) ซึ่งจะเข้ารับรอบการประเมินใหม่หลังปี พ.ศ. 2562 นี้ด้วย

บรรณาธิการวิชาการ

วารสารดำรงวิชาการ

25 พฤศจิกายน 2560